

Duhovna sila za povežavo človeštva

Papež Pavel VI. je naslovil na praznik Sv. Rešnjega telesa na svet nov poziv k miru in bratstvu med narodi in označil stanje, ki je nastalo v Kongu, Vietnamu in v Dominikanski republiki, za hude nevarnosti za človeško sožitje. O tem je govoril vernikom, ki so se opoldne zbrali na Trgu sv. Petra, da bi prejeli tradicionalni papežev blagoslov.

»Užalosteni smo od novic, ki prihajajo z raznih strani in ki govore o tako žalostnem dogajanju: iz Konga, kjer so te dni pobili nadaljnje nedolžne talce, med njimi dobre in ponižne misijonarje; iz Vietnoma, kjer se konflikt na žalost zastruje in povzroča toliko razvalin in toliko bolečin; iz Dominikanske republike, kjer državljanska vojna še ni končana, četudi je ravno včeraj prispela novica, da je bilo premirje potrjeno, tako da nam dopušča upanje, da bo prišlo do pogajanj, za katere želimo, da bi bila častna in sklepčna,« je rekel papež v svojem nagovoru na vernike.

Potem je nadaljeval: »Ljubezen, ki jo je Kristus prinesel na svet, še ni v srcih ljudi, a bi morala zmagati v njih prav zaradi njihovega miru in sreče.«

Zaključil je z besedami, da naj ljudje pri procesiji Sv. Rešnjega telesa, ki bo šla skozi rimsko četrto EUR, molijo za mir na svetu in za napredovanje dobrote in ljubezni med ljudmi.

Procesije se je udeležil tudi papež, ki je imel tudi ob tej priložnosti pridigo, v kateri je poudaril, da je sveta Evharistija zakrament združitve vernikov s Kristusom in njihove medsebojne povezanosti, zato lahko ima ogromen in doberdelni vpliv tudi na tuzemeljsko človeško družbo. »Zemeljskemu mestu«, to je človeški družbi na tem svetu, manjka dovoljna moralna energija, ki bi ji dala svobodno in zavestno, trdno in srečno strnjeno, kakor se spodobi za prave ljudi. »Zemeljskemu mestu« manjkata vera in ljubezen, kateri ne more najti v samem sebi. Nudi pa mu ju lahko »versko mesto«, to je Cerkev, ki obstoja v njej, ne da bi s tem kakorkoli užalila »zemeljsko mesto« in njegovo upravičeno laičnost. To ji lahko nudi z vzgledom in z duhovnimi čednostmi.

Papež je končno pozval ljudi in upravnike ter nosilce modernega napredka, naj ne puste, da bi manjkalo novemu rimskemu mestu — četrti EUR — »notranje življenje«. Njegove besede so veljale seveda vsem upravnikom sodobne družbe in človeških skupnosti.

Potem je podelil vsem navzočim evharistični blagoslov.

Reforma jugoslovanskega gospodarstva

Jugoslavija bo globoko preuredila svoj gospodarski sistem, kot je najavil zvezni državni tajnik za finance, Kiro Gligorov, v svojem govoru v gospodarski komisiji v parlamentu, v katerem je tudi orisal, v čem bodo obstojale te gospodarske reforme. Najvažnejši ukrep bo v bližnjem razvrednotenju dinarja, o čemer se je zadnje čase že veliko govorilo in tudi polemiziralo. Novi uradni kurz dinarja bo znašal najmanj 1200 dinarjev za en ameriški dolar.

Gligorov pa je izjavil, da bo razvrednotenje dinarja samo izhodišče za vse nadaljnje reforme, katerih glavnih namen je ta, da odpravijo vse umetne omejitve v gospodarstvu, da sprosté trgovino s tujino in valutni režim ter ustvarijo osnove za novo porazdelitev nacionalnega dohodka. Jugoslovanski parlament bo v kratkem razpravljal o konkretnih ukrepih v tem smislu, kot je najavil Gligorov. Ta v svojem govoru ni prikrival, da je sedanji gospodarski položaj v Jugoslaviji hudo resen. Dejal je, da je mogoče primerjati bližnjo preosnovo jugoslovanskega gospodarstva po važnosti samo z uvedbo delavskega samoupravljanja v letu 1952, ter naglasil, da bo moralo pokazati jugoslovansko prebivalstvo potrebno disciplino, da bo mogoče izvesti vse predvidene reforme. S temi hočejo med drugim znatno skrčiti število nekvalificirane in odvečne delovne sile v podjetjih in zvišati cene, zlasti za električno silo, najemnine, prevoze, občinske služnosti in drugo.

Gligorov sam je opozoril, da bo preosnova gospodarskega sistema prizadela družinske dohodke, kar bo ustvarilo velike socialne in politične probleme, vendar bo treba pokazati odločnost v izvajanju reform. Podjetja bodo morala odslej sama skrbeti zase, ker ne bodo več dobivala pomoči in subvencij od države. Gligorov je tudi zagotovil, da ni predvidena nikaka razlastitev in da bodo gospodarska podjetja lahko spremenila že sklenjene trgovinske pogodbe s tujino.

Tudi centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije je v četrtek odobril reformo gospodarskega sistema. Odobril je tudi razvrednotenje dinarja, pri kurzu 1200 dinarjev za en ameriški dolar, in zvišanje cen za celo vrsto izdelkov in javnih služnosti. Po mnenju centralnega komiteja bodo ti novi ukrepi omogočili preurejenemu jugoslovanskemu gospodarstvu, da bo postalo bolj konkurenčno na mednarodnih tržiščih.

Zaključno uradno poročilo pravi, da se centralni komite zaveda, da bodo imela skoraj vsa podjetja, posebno v prvem razdobju, precejšnje težave. Zveza jugoslovanskih komunistov pa se mora zavzemati za to, da bo gospodarska reforma izvedena kar najbolj dosledno.

Nujnost temeljite preosnove jugoslovanskega gospodarstva je narekovalo dejstvo, da načrt za gospodarski razvoj Jugoslavije

za razdobje 1961-1965 ni imel pravega uspeha. Bil je preveč optimističen. Predvideval je, da se bo do letos dvignil povprečni narodni dohodek na 600 dolarjev, v resnici pa je narastel po uradnih jugoslovanskih statistikah na okrog 500 dolarjev. Dinar pa je vedno bolj izgubljal na vrednosti, življenjski stroški oziroma cene so se zvišale od leta 1962 do leta 1964 za 28% in za meso, tekstilije itd. celo za več kot 50%. Pojavili sta se brezposelnost in znaki inflacije, deficit plačilne bilance pa je znašal lani nad 243 milijonov dolarjev, medtem ko je bila Jugoslavija lani zadolžena tujini za eno milijardo in 56 milijonov dolarjev. Krizo so povzročili pojavi, ki so bili po mnenju gospodarskih strokovnjakov zlasti tile: pre zaposlenost delovne sile iz socialnih razlogov in to skoraj v vseh podjetjih, kar je zmanjševalo njihovo produktivnost; pretirana industrializacija južnih pokrajin brez upoštevanja gospodarskih kriterijev, tako da so mnoge tovarne zdaj čisto pasivne, če sploh delajo, kar je kritiziral tudi Tito v enem svojih zadnjih govorov; pretirana socialna bremena, ki jih morajo nositi podjetja, tako da jim ne ostane dovolj za nove investicije v industrijo; pretirano zviševanje plač, ki so jih gnali delavski sveti in delovni kolektivi v višino brez ozira na gospodarske kriterije oziroma na produktivnost; da pa bi bila podjetja kos ritmu investicij, so zviševala cene svojim izdelkom. Zviševanje plač je zelo povečalo potrošnjo in to je povzročilo pojave inflacije. In vse to se je dogajalo in se dogaja v gospodarskem sistemu mešane narave, ki še nikakor ni ustaljen.

Slovenska skupnost za koristi obrtnikov

Ta teden je začela deželna zbornica proučevati zakonski osnutek o pravni ureditvi obrtništva v Furlaniji-Juljski krajini. Po presoji deželne vlade, ki je predložila osnutek, ustreza zakonski predlog najnujnejšim potrebam obrtnikov, ker predvideva ustanovitev organa za razvoj obrtništva in obrtniške kreditne politike, uvedbo obrtniškega spričevala in naziva obrtniškega mojstra ter ureja položaj obrtniških pomočnikov in vajencev. Ustanova za razvoj obrtništva in obrtniške kreditne politike bo skrbela za plasiranje obrtniških izdelkov iz Furlanije-Juljske krajine v Italiji in tujini ter nudila strokovne in trgovske nasvete obrtnikom. V ta namen bo prirejela razne propagandne pobude na mednarodnih velesojmih in razstavah. Ustanova bo pravna oseba ter bo imela svoj upravni svet in proračun, kar ji bo omogočilo, da bo prožna in učinkovita. Preko nje bi deželna uprava izvajala svojo kreditno politiko za pospeševanje razvoja obrtništva.

(Nadaljevanje na 3. strani)

RADIO TRST A

• NEDELJA, 20. junija 1965, ob: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Poslušali boste... Od nedelje do nedelje na našem valu; 11.00 Sonce in dež v slovenski pesmi; 11.15 Oddaja za najmlajše: »Zvesti plešec«. Pravljica, napisal Franjo Kumer; 12.00 Nabožne pesmi; 12.15 Vera in naš čas 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi; 15.00 Pojeta: Rita Pavone in Gianni Morandi; 15.30 »Taitù«. Dramska zgodba v štirih dejanjih in petih slikah, napisal Dino Dardi. Igra RO., režira Jože Peterlin; 19.00 Sonate 18. stoletja: Antonio Vivaldi; 20.30 Iz slovenske folklorne - Lelja Rehar: »Na viljuo uod sv. Jevana bomo zanejti kries!«; 21.00 Vabilo na ples.

• Ponedeljek, 21. junija 1965, ob: 11.45 Vokalni in instrumentalni solisti; 12.15 Iz slovenske folklorne - Lelja Rehar: »Na viljuo uod sv. Jevana bomo zanejti kries!«; 17.20 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu. Pripravil Maks Sah; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.30 Koncertisti naše dežele; 19.15 Plošče za vas: 36. quiz oddaja, pripravil Danilo Lovrečič; 20.35 Richard Wagner: »Somrak bogov«, opera s prologom v treh dejanjih. Prolog, I. in II. dejanje. Filharmonični orkester iz Osla ter Orkester in Zbor Norveške radijske družbe vodi Oivin Fjeldstad.

• TOREK, 22. junija 1965, ob: 11.45 Beneški motivi; 12.15 Pomenek s poslušavkami; 18.30 Solistični instrumenti; 19.15 Dante Alighieri: »Gradnik in Debeljak prevajata Božansko komedijo« — pripravil Alojz Rebuta; 20.35 Kulturni odmevi; 21.00 Richard Wagner: »Somrak bogov«, opera s prologom v treh dejanjih — III. dejanje; 22.25 Slovenske novele 20. stoletja - Stanko Majcen: »Novi ljudje«; 22.55 Plešite z nami.

• SREDA, 23. junija 1965, ob: 11.45 Italijanski akvareli; 12.00 Alessandro Manzoni - Zaročenca: »Don Rodrigo«. Po prevodu Andreja Budala za radio priredil Martin Jevnikar. Izvajajo dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Trstu, oddajo vodi Jože Peterlin; 13.30 Prijetna srečanja, izbor motivov in izvajavcev; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.30 Slovenski skladatelji 20. stoletja: »Slavko Osterc«, pripravil Dragotin Cvetko; 19.15 Higiena in zdravje; 21.00 Simfonični koncert Simfoničnega orkestra Italijanske Radiotelevizije iz Turina. V odmoru (približno ob 21.35) Nov pesniški rod - Martin Jevnikar: »Valentin Polanšek«.

• CETRTEK, 24. junija 1965, ob: 11.45 Naš jukebox; 12.15 V Trstu pred sto leti; 17.20 Iz albuma lahke glasbe, pripravila Susy Rim; 18.30 Glasbena oddaja za mladino, pripravil Dušan Jakomin; 19.00 Ljubljanski Jazz Ansambel; 19.15 Radijska univerza - Guido Fassò — Naravno pravo: »Izvor moderne naravnega prava«; 21.00 »Pravica duše«. Enodejanka, napisal Giuseppe Giacosa. Igra RO., režira Stana Kopitar; 2p.30 Glasbeni avtorji Furlanije-Juljske krajine.

• PETEK, 25. junija 1965, ob: 11.45 Ameriški odmevi; 12.15 Pomenek s poslušavkami; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.30 Slovenski solisti; 19.15 Franc Jeza: »Klasiki strpnosti«; 20.35 Gospodarstvo in delo; 21.00 Koncert operne glasbe. V odmoru (približno ob 21.30) Obletnica meseca - Rado Bednarik: »Podpis Listine Združenih narodov v San Franciscu«.

• SOBOTA, 26. junija 1965, ob: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi; 12.15 Kulturni odmevi; 15.00 »Volan«. Oddaja za avtomobiliste; 15.30 Panorama simfoničnih orkestrrov; 17.00 Pevski zbori Furlanije-Juljske krajine; 17.20 Chopinovi valčki; 17.30 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. Pripravila Krasulja Simoniti; 19.15 Družinski obzorik; 20.35 Teden v Italiji; 20.45 »Koroški Akademski Oktet«, vodi Ciril Krpač; 21.00 Alessandro Manzoni - Zaročenca: »Ponesrečena poroka«. Po prevodu Andreja Budala za radio priredil Martin Jevnikar. Izvajajo dijaki višjih srednjih šol v Trstu, oddajo vodi Jože Peterlin; 21.45 Vabilo na ples.

TEDENSKI KOLEDARČEK

20. junija, nedelja: Nenad, Silverij
21. junija, ponedeljek: Alojz, Vekoslav
22. junija, torek: Ahac, Miloš
23. junija, sreda: Kresnica, Grlica
24. junija, četrtek: Janez, Ivan
25. junija, petek: Hinko, Viljem
26. junija, sobota: Gruda, Virgilij

Commonwealth bo posredoval glede Vietnama

Konferenca ministrskih predsednikov držav Commonwealtha, ki zaseda v Londonu, je sklenila, da bo ustanovila misijo, ki jo bodo sestavljali štirje ministrski predstavniki in ki naj bi posredovala za rešitev vietnamskega vprašanja. Misiji bo predsedoval britanski ministrski predsednik Wilson. Ta misija se bo podala v vse države, ki so zapletene v vietnamsko krizo, da bi našla mirno rešitev zanjo. Pobudo za ustanovitev misije je dal Wilson. V njej bodo tudi ministrski predstavniki Ghane, Nigerije, Trinidada in Ceylona.

V intervjuju po radiu in televiziji je Wilson izjavil, da je Commonwealth, ki predstavlja četrtno človeštva ter je največja mnogorasna skupnost, mnenja, da je posebno kvalificiran za mirovno pobudo glede Vietnama. Misija petih ministrskih predsednikov naj bi skušala ugotoviti, koliko so v vietnamski krizi prizadete vlade zainteresirane za sklicanje mirovne konference o Vietnamu. Na pot bo odšla v začetku julija po afriško-azijski konferenci v Alžiru.

Ameriški predsednik Johnson je že izjavil, da sprejema to pobudo.

V Vietnamu je v četrtek prvič stopilo v akcijo 29 težkih ameriških reakcijskih bombnikov B-52 Ti bombniki, ki so oprem-

ljeni z osmimi reakcijskimi motorji, so prileteli v Južni Vietnam naravnost iz svojega stalnega oporišča Guam na Tihem Oceanu. Napad so izvedli ob belem dnevu. Napadli so neki kraj, kjer se koncentrirajo komunistični gverilci, da se pripravijo na napad na Saigon. Bombniki B-52 so zmetali nanje bombe velike eksplozivne sile.

DONAVA POPLAVLJA

Zaradi dolgotrajnega dežja in zadnje čase tudi zaradi sonca, ki topi sneg v Alpah, je Donava izredno narastla.

V Avstriji pri Dunaju, na Slovaškem, Madžarskem in v jugoslovanski Vojvodini je pod vodo na tisoče hektarov zemlje. Samo v Vojvodini se trudi okrog sto tisoč mož, da bi utrdili nasipe, katere pa je voda ponekod že predrila. Boje se katastrofe, ker bo Donava po računih vremenoslovcev še 2-3 dni naraščala.

Hudo nevarnost predstavljajo tudi mine, ki jih je Donava odnesla z madžarske »železne zaves« na tromeji Avstrija-Slovaška-Madžarska.

NOVI PREDPISI O PREPUSTNICAH

V Vidmu se je v četrtek, 17. t. m., sestala italijansko-jugoslovanska komisija, ki ima nalogo izvajati sklepe stalne mešane komisije za uveljavljanje videmskega sporazuma o prometu med obmejnima področjema.

Komisija je sklenila med drugim, da bo stopil 1. julija v veljavo sklep stalne mešane komisije glede 72-urnega bivanja na področju na drugi strani meje, namreč da se bo računalo to bivanje od dneva po vstopu na sosednje obmejno področje. Od 1. julija naprej bodo žigosali prepustnice samo pri vstopu na sosednje področje. Poleg tega je komisija sklenila, da bodo uvedli nove triletne prepustnice, ki bodo nadomestile sedanje enoletne, v začetku prihodnjega leta. Do tedaj bodo ostale v veljavi sedanje prepustnice, katerih veljavnost pa bodo prilagodili datumu izdaje novih prepustnic.

Italijansko-jugoslovanska komisija za izvajanje določil obmejnega prometa se bo ponovno sestala v začetku septembra, da bo dokončno določila tehnične ukrepe za hitro izvedbo olajšav, katere je odobrila na svojem zadnjem zasedanju stalna mešana komisija.

NIC VEČ POMOCI INDONEZIJU IN EGIPTU

Ameriški senat je odobril s 73 glasovi proti trinajstim popravek k zakonskemu osnutku o ameriški gospodarski pomoči tujini. Popravek določa, da Indonezija in Združena arabska republika ne bosta več dobivali gospodarske pomoči, dokler ne bosta prenehali s svojimi napadalnimi dejavnostmi. Popravek k zakonskemu osnutku o pomoči prepoveduje tudi prodajo ameriških presežkov poljedelskih pridelkov Egiptu in Indoneziji.

SMRT UGLEDNEGA GOSPODARSTVENIKA

Te dni je v Ljubljani umrl ugledni gospodarstvenik Alfonz Besednjak, ravnatelj bivše Gospodarske zveze v Ljubljani. Pokojnik je bil rojen na Brjah na Vipavskem in se je do svoje smrti živo zanimal za usodo našega ljudstva v zamejstvu. Naj mu sveči večna luč. Sorodnikom izrekamo globoko občuteno sožalje.

Izid volitev na Sardiniji

V nedeljo so na Sardiniji volili novi deželni svet. V italijanskih političnih krogih je vladalo veliko pričakovanje za izid teh volitev, saj se je resno govorilo, da je od njega celo odvisen obstoj sredinsko-leve vlade. Iz izida volitev na Sardiniji izhaja, da so sredinsko-leve stranke proti pričakovanju dobro prestale preizkušnjo. V primeri z zadnjimi upravnimi volitvami leta 1964 in s političnimi volitvami leta 1963 so demokristjani in socialni demokrati napredovali, socialisti pa izvolili 5 deželnih svetovalcev in tako popravili svoje pozicije v deželnem zbroru. Leta 1961 je PSI imel 7 predstavnikov, po razkolu stranke leta 1964 pa ostal samo z dvema svetovalcema.

Politično značilno je, da komunisti niso napredovali, oziroma da so sorazmerno celo nazadovali, medtem ko je desnica v razkroju.

SPOPADI V SANTO DOMINGU

V Santu Domingu prihaja zadnje dni pet do spopadov med »konstitucionalisti« polkovnika Caamana in četami generala Barrera ter silami Organizacije ameriških držav. Zrtve so povečini nedolžni civilisti. Neki ameriški list je odkril, da je general Barrera zadnja leta sodeloval s komunisti in castrovci.

TITO V MOSKVI

Predsednik Tito je odpotoval v petek na uradni obisk v Sovjetsko zvezo. To je njegovo tretje potovanje v Rusijo v zadnjih štirih letih. Spremljajo ga žena Jovanka in večje število jugoslovanskih državnih in partijskih funkcionarjev. Zato je pričakovati, da bo imel v Moskvi važne razgovore o svetovnem položaju in o odnosih med obema državama in partijama.

Izdajatelj: »Novi list« d. z. o. z. • Glavni urednik: Engelbert Besednjak • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna »Graphis« — Trst, ulica Sv. Frančiška 20 — telefon 29-477

SLOVENSKA SKUPNOST ZA OBRTRNIKE

(Nadaljevanje s 1. strani)

V razpravo o tem zakonskem osnutku so posegli številni deželni poslanci. K besedi se je prijavil tudi predstavnik Slovenske skupnosti dr. Škerk, ki je poudaril vlogo deželne uprave pri izdajanju kreditnih olajšav za obrtnike ter pri spodbujanju obrtniške proizvodnje in plasiranju njenih izdelkov. Dr. Škerk je pohvalil pobudo glede uvedbe obrtniškega spričevala in naziva obrtniškega mojstra. Pač pa je predstavnik Slovenske skupnosti ugotovil, da zakonski osnutek ne upošteva, da delujejo zlasti na Tržaškem in Goriškem številni slovenski obrtniki. Dr. Škerk je obžaloval, da zakonski osnutek ne določa prisotnosti Slovencev v raznih ustanovah, ki jih predvideva. Zato je zastopnik Slovenske skupnosti predložil resolucijo, v kateri poudarja, da omenjeni zakonski osnutek zanima tudi mnoge slovenske obrtnike ter zato poziva deželno vlado, naj zagotovi njihovo prisotnost v raznih organih, ki jih bodo ustanovili na podlagi zakonskega osnutka, ki ga zdaj proučujejo.

Zelo verjetno je, da bo deželna zbornica odložila odobritev zakonskega osnutka o pravni ureditvi obrtništvu vse dotlej, dokler ne bodo objavili izvršilnih določb deželne statuta, ki bodo obravnavale obrtništvu.

VATIKAN IN VZHOD

Ze več časa se širijo po časopisju vesti o široko zasnovani diplomatski dejavnosti Vatikana v srednjeevropskem Vzhodu.

Prejšnji teden je prišel na Madžarsko dunajski kardinal König. Razgovore je imel z nadškofom Hamvasom, predsednikom škofijske konference, ki uradno predstavlja ogrsko katoliško cerkveno organizacijo. Kardinal König je obiskal tudi nekdanjega primasa Mindszentya, ki se nahaja že od leta 1956 v prostovoljnem pregnanstvu na ameriškem poslaništvu v Budimpešti. Kardinal je bil obsojen od revolucionarne vlade že leta 1949 na dosmrtno ječo, češ da je hotel obnoviti habsburško cesarstvo. Za časa revolucije leta 1956 se mu je posrečilo pobegniti iz ječe. Ko so pa sovjetski oklepniki protirevolucijo zatrli, se je Mindszenty zatekel na ameriško poslaništvo.

Izvršenih je bilo že več poskusov od strani Vatikana, da bi kardinal dosegel svobodo gibanja. Mindszenty je vse ponudbe odklonil, dokler vlada ne prekliče razsodbe in mu omogoči izvrševanje nadpastirske službe. Kaže pa zdaj, da se je vladno in kardinalovo stališče spremenilo spričo splošne želje po ureditvi odnosov med Cerkvijo in državo. Madžarski ministrski predsednik Kadar je izjavil dopisniku pariškega »Le Monde«, »da je vpleten v kardinalov sl-

čaj tako ugled Cerkve, kakor države. Potreba je samo nekoliko potrpljenja, da se najde pravi izhod iz tolikih možnosti.«

To se pravi, da vlada ne vztraja več na tako neodjenljivem stališču kot doslej. Kakšno je to stališče, je imel nalogo potipati dunajski kardinal, ki je Mindszentya že drugič obiskal.

Za 50-letnico mašništva mu je prinesel kot osebni papežev dar zlat kelih. Vatikan želi, da vlada popolnoma rehabilitira kardinala, potem ga je pripravljena odpoklicati, kot se je to zgodilo že v slučaju praškega kardinala Berana.

Skoro istočasno se je mudil v Beogradu drugi vatikanski odposlanec msgr. Casaroli iz državnega podtajništva. Imel je zadovoljive razgovore z vladnimi krogi, ki opravičujejo upanje, da se bodo že v bližnji bodočnosti vzpostavili diplomatski stiki med sv. stolico in Jugoslavijo.

Nekaj časa je kazalo, da se bodo mogli izboljšati tudi odnosi med Vatikanom in Poljsko. Govorilo se je celo o papeževem obisku v Varšavi ob 1000-letnici pokristjanjenja Poljakov. Ni pa še prišlo v tej smeri do stvarnejših korakov. Ni pa več nobene dvoma, da bo moral tudi Gomulka upoštevati čustva in voljo državljanov, ki so v veliki večini katoličani.

PRISPEVEK K DIALOGU

Prejeli smo:

Zadnje čase se je pri nas razveljavel zanimiv dialog in mi od »Mosta« imamo pri tem svoj delež »krivde«.

»Gospodarstvo« na primer piše, da je »Most« revija, ki se je specializirala v polemiki med levimi in desnimi katoličani.

Ce nočemo, da postane polemika navadno prekanje, se moramo začeti truditi, da čim globlje posežemo v bistvo stvari in izluščimo iz njih tisto resnico, ki bi jo vsi hoteli povedati, a je nihče od nas ne zna.

Kajti, čeprav bi skrajneži hoteli, da se človeštvo razdeli po barvi srca ali po obliki klobuka v pravične in nepravilne ali samo v napredne in nenapredne, kar je isto, je res le to, da smo po svoji človeškosti vsi ljudje enaki. Ateisti in verniki, črnici in belci, Slovenci in Italijani moramo vsakodnevno opravljati svoje naravne potrebe in skušamo na en način ali drugi potešiti svojo žejo po absolutnem. Recepti so različni, nuja je ena.

»Katoliški Glas« na vsej fronti nastopa proti Edvardu Kocbeku. Polemika okoli njegovega imena kaže, da je to ena najzanimivejših osebnosti, na Slovenskem. V njegovem dejanju se je strnila problematika današnje slovenske zgodovine in mi temu dejstvu ne moremo nič dodati, niti odvzeti. Kritiki »K. G.« piše: »Kocbekovo krščanstvo je subjektivno pojmovanje Kristusovega Evangelija, ki v njem ne najde pravega mesta Kristusova Cerkev... zanj obstoji krščanstvo, ne obstoja pa Cerkev kot vodilna Kristusova ustanova.

Tako bi si drznil vprašati Edvarda Kocbeka, ali priznava cerkveno avtoriteto?

Na ta očitek je kaj lahko odgovoriti, in sicer s tehtnejšim argumentom kot je ta, da Kocbek ni bil iz Cerkve nikoli izključen, da ga niso nikoli proglasili za heretika in da je škof Rožman in celo Ehrlich obsojal kvečjemu en sam stavek iz članka o španski revoluciji in nič več.

Za nadaljevanje svojega odrešenjskega dela na zemlji je Kristus izbral ljudi in jim določil za glavni cilj graditev svojega kraljestva, se pravi pričevanje o Bogu. Jedro te skupine imenujemo Cerkev.

Ce je torej sam Bog tako določil, to očitno pomeni, da odrešenjsko delo še ni bilo s Kristusovim vstajenjem popolnoma dokončano, če naj se tako izrazimo, bilo je bistveno opravljeno, ne pa preseženo. Ker se duh iz materije gradi samo pre-

ko razvojne dialektike, se to delo mora nadaljevati med ljudmi do Njegovega ponovnega prihoda, se pravi do konca sveta.

Kakor je Jezus takrat izbral skupino ljudi in jo usmeril, tako se danes zbirajo ljudje, se usmerjajo v problematiko sveta in doprinašajo svoj delež pričevanja.

Cerkve zato ni moč pojmovati kot zgolj formalno, oblikovno enoto, v kateri se vsi enako oblačijo, vsi isto mislijo in govorijo. Bolj naravno jo bomo pojmovali kot duhovno, dialektično enoto, v kateri so različne poti in smeri, ki vse poganjajo iz enega duha, Svetega Duha.

Mislím, da je za »Katoliški Glas« predvsem pomembno vprašanje, kako nam je presojati, kaj prihaja od Svetega Duha in kaj ne.

To sodimo tako, kakor nas je naučil Jezus: »Po njih delih jih boste spoznali.« Preventivno obsojanje je torej izključeno, počakati moramo na dela. Inkvizicije ne smemo uporabljati.

Kakšna so Kocbekova dela, sem že zadnjič pisal in se tu ne bi ponavljal, dodati pa moram še eno: v mali dvorani Kulturnega doma, v sami trdnjavi »rdečih nasprotnikov Cerkve in Boga«, je pričeval o Bogu kakor doslej nisem še slišal s prižnice. Naj bo to še tako rafinirana makiavelistična poteza nasprotnikov, to dejstvo obstaja, vse ostalo je za kristjana nezanimivo.

Pričevanje kristjanov je namreč edini veljavni dokaz za bivanje Božje. Na kakšen način se pravičneje kosamo z našimi takimiimenovanimi nasprotniki, če ne tako, da med njimi pričujemo? Ali morda tako, da se umaknemo na varno in potem strahovito vpijemo, da so brezbožniki, delinkventi in roparji? Ali niso tudi prvi kristjani šli med pagane in jih spreobračali s pričevanjem?

Matična judovska Cerkev jim je takrat to prepovedala, zato se pa tudi ni mogla sama prav razširiti med pagane, ker je bila preveč ozkosrčna. Pavel pravi, da je zahtevala od njih neznošno breme.

Kakor je postal Pavel Rimljan Rimljanom in Grk Grkom, Bog pa človek ljudem, tako je potrebno, da postane današnji kristjan moderen človek v vsej svoji stiski modernemu človeku (tudi komunistu) blizu, da ga pritegne in reji. In kaj je drugega počel Kocbek?

Vse to je počel in še več od tega. Zato je nepametno spraševati se, kaj naj mu zavidamo.

Zavidamo naj mu izredno inteligenco, edinstve-

no izobrazbo, domačnost v svetu idej, umetniško mojstrstvo, ljubezen do slovenstva in dejansko vse, kar še danes dela za krščanstvo in kar je za krščanstvo storil s tem, da ga je pokazal ljubezni vrednega, medtem ko hladno interiorno in obsojajoče krščanstvo vzbujajo vsaj rezervo, če že ne odpor.

Kar se pa tiče objektivnih dejstev, ki bi morala biti za kristjana prva dolžnost, naj omenim samo točko iz omenjenega članka, ki se mi ne zdi točna.

Ko pravi Kocbek, da je marksizem boljši humanizem od krščanstva (Slovensko Poslanstvo str. 103) se ne nanaša na Slovenijo, pač pa na Bosno in Liko. Vemo pa, kakšne zločine so tam kristjani med vojno počenjali. In celo v Kristusovem imenu. Jasno, da je tam katolištvo kot ideologija ljubezni do bližnjega popolnoma bankrotiralo. Uradna Cerkev se je od teh dogodkov oddaljila, a obsojati bi jih morala huje kakor vsak ateizem in vsak komunizem. Kajti vsak strel oddan v imenu Kristusovem, več škodi Cerkvi kakor vsi takoiimenovani nasprotniki vere skupaj. Ni mi znano, da bi »Katoliški Glas« kdajkoli o tem pisal in te stvari javno obsodil.

Kocbekova misel je torej umestna in razumljiva in prav nič čudna.

Kakor piše Vladimir Vremec v zadnjem »Mostu«, modernega človeka najbolj odbija prav to zapiranje v svoj lastni kotiček pred krizami in nevarnostmi modernega sveta, dajanje sodb v viška in histerično izključevanje vseh onih, ki nimajo srca iste barve kot mi.

To bi morali skušati najprej premagati.

Vsi mi, kristjani in marksisti, tudi mi pri »Mostu«, bolehamo za vrtičkarstvom. Kritiki pri »Primorskem dnevniku« nam na primer svetuje, naj ne odpiramo strani revije ljudem Sincerusove vrste, če si želimo od njega (Prim. dnevnika) prijetnejših recenzij.

Prav to bi morali v sebi premagati. Kati če predsednik Tito v Plznu govoru o koeksistenci v svetu, se mora nujno začeti ta koeksistenca že v revijah.

Problem ni danes v tem, zapirati strani revije tej ali oni ideji in skupini, ampak odpirati, vedno znova odpirati. Naj piše torej v »Mostu« Sincerus in tudi kritiki »Primorskega dnevnika«. Vsi naj sodelujejo. Toda žal, zdi se mi, da ne smejo. In to je ravno tisto.

O svobodi se danes veliko piše in govori, toda zdi se, da je prave notranje svobode v bistvu zelo malo.

Aleš Lokar

Tržaškega

Ob bližnji razstavi vin v Nabrežini:

IZREDNO PESTER KULTURNI IN SPORTNO-ZABAVNI PROGRAM

Kot smo že poročali, bo tudi letos devinsko-nabrežinska občinska uprava priredila s sodelovanjem Kmetijskega nadzorništva in drugih kmetijskih organizacij tradicionalno razstavo in pokušnjo domačih vin. Svoj pridelek bo razstavilo skupno 20 vinnogradnikov. Razstavo bodo slovesno odprli na trgu v Nabrežini v soboto, 26. t. m., ob 18. uri, trajala pa bo do vključno 29. t. m.

Organizatorji se trudijo, da bi za časa razstave pripravili vrsto kulturno-športnozabavnih prireditev, ki naj privabijo čimveč ljudi v Nabrežino. Spored vseh manifestacij še ni dokončno sestavljen, vendar lahko javnost že sedaj obvestimo o glavnih prireditvah.

Po slovesnem odprtju razstave bo v soboto zvečer koncert dveh znanih in kvalitetnih pevskih zborov. V nedeljo zvečer bi predvidoma gostovala v Nabrežini skupina pevcev - solistov, harmonikašev, pianistov Glasbene šole iz Solkana, nastopil pa bi tudi znani orkerster »Galeb«. Za Nabrežino bo to edinstvena prireditev, na katero že sedaj opozarjamo občinstvo. Ta velik ansambel bo gost nabrežinskega prosvetnega društva »Igo Gruden«, nastopil pa bo na prostem, na odru, ki ga bodo organizatorji vinske razstave postavili na trgu. Za ponedeljek je predviden koncert nabrežinske godbe, ki bo sicer igrala tudi druge dneve. Zadnji dan, v torek, pa je na sporedu nastop instrumentalne skupine, ki jo vodi prof. Ambrozet.

Predvideni sta končno tudi dve zelo zanimivi nogometni tekmi na nabrežinskem športnem igrišču. V nedeljo popoldne bi se morali pomeriti domači »mladi in stari« ali bolje »poročeni in neporočeni«. Za torek, 29. t. m., pa je predvideno celo »mednarodno« nogometno srečanje, in sicer med nogometnim klubom iz Nove Gorice ter domačo enajstorico.

Kdor bo torej obiskal letošnjo vinsko razstavo v Nabrežini, se ne bo dolgočasil. Poleg odlične bele in črne kapljice bo torej na razpolago tudi vrsta zanimivih prireditev.

Nabrežina:

NASTOP GOJENCEV ŠOLE GLASBENE MATICE

V nabitto polni dvorani prosvetnega društva »Igo Gruden« je bil v nedeljo, 13. t. m., nastop gojencev šole Glasbene Matice iz devinsko-nabrežinske občine. To je bil že drugi letošnji nastop, ker obiskuje omenjeno šolo skupno 48 gojencev, tako da bi bil spored odločno predolg, če bi vsi hkrati nastopili.

V nedeljo se je predstavilo staršem in ljubiteljem naše mladine skupno 23 gojencev ter na klavir, harmoniko, violino ter violončelo zaigralo različne skladbe, in sicer takšne, kot ustrezajo sposobnostim, starosti in razredu, katerega obiskujejo posamezni gojenci. Lahko rečemo, da so vsi kar dobro opravili svoje naloge; nekateri so seveda bili boljši, drugi nekoliko manj, vendar je bilo iz njihovih nastopov jasno razvidno, da jih profesorja Ambrozet in Radovič požrtvovalno, vestno in vztrajno učijo

ta ter jih postopno uvajata v skrivnosti glasbenega sveta. Zato oba profesorja upravičeno zaslužita vse naše priznanje. Na koncu je nastopil še zbor šole Glasbene Matice iz devinsko-nabrežinske občine, ki je s spremljavo harmonikarskega zbora iste šole iz Trsta ubrano zapel nekaj znanih slovenskih ljudskih pesmi. Z navdušenim ploskanjem udeležencev tega prijetnega kulturnega popoldneva se je zaključila letošnja nadvse uspešna produkcija gojencev devinsko-nabrežinske šole Glasbene Matice. Ta ustanova, ki opravlja zelo hvaležno in važno kulturno poslanstvo, zasluži vse naše priznanje in zlasti vso podporo naše javnosti.

SASA RUDOLF — POKRAJINSKI SVETOVAVEC

Na seji tržaškega pokrajinskega sveta, ki je bila v torek, 15. t. m., je bil potrjen za novega svetovavca Slovenske skupnosti g. Saša Rudolf. Dosedanji svetovavec inž. Milan Sosič je namreč odstopil ter tako prepuštil mesto mlajši sili. Novemu svetovavcu želimo mnogo uspehov pri njegovem odgovornem delu.

Na tej seji bi morala priti v razpravo tudi resolucija o vprašanju dvojezičnega napisa na spomeniku padlim partizanom v Miljah. O tem problemu, katerega rešitev se že dolgo zavlačuje, so vložili vprašanja ali resolucije predstavniki Slov. skupnosti, socialistov in komunistov. Pokrajinski predsednik Savona pa je izjavil, da bo o zadevi spregovoril, ko bo imel na razpolago natančnejše podatke.

Liberalni svetovalec Jona je pripomnil, da je spomenik dejansko že odkrit (odkri-la ga je namreč pred kratkim burja, op. ur.), ter je zahteval, naj ga pristojne oblasti ponovno pokrijejo. Jonova izvajanja so izvala pri nekaterih svetovalcih odločno nasprotovanje.

Slovenska javnost meni, da bi se pokrajinski odbor in svet vseeno lahko izrekla za odkritje spomenika ne glede na to, če so že zbrani vsi podatki o spomeniku ali ne. Pri tem gre le za načelno stališče, da se spomenik odkrije z napisom v italijanščini in slovenščini. Za to pa ni potrebno zbirati podatke.

Sledilaje razprava o ustanovitvi medicinske fakultete na tržaški univerzi. Pristojno ministrstvo zastopa stališče, da je treba počakati na splošno reformo višjih šol, da bi vladni organi zagotovili potrebno finančno pomoč novi fakulteti. Spričo takšnega vladnega stališča so v Trstu ustanovili konzorcij javnih ustanov, ki bo podprl ustanovitev nove fakultete. Pokrajinski odbor meni, da bi bilo možno ustanoviti že prihodnje leto novo fakulteto, če bi pokrajinska uprava v ta namen prispevala 20 milijonov lir, 25 milijonov lir pa naj bi prispevale ostale članice konzorcija. Po daljši razpravi je svet sprejel predlog pokrajinskega odbora.

RAZSTAVE NA SLOVENSKIH OSNOVNIH SOLAH

Sv. Ivan, 20. junija. Razstavljene bodo tudi dve iz radijske rubrike »Rišimo skupaj« za I. in II. razrede vseh osnovnih šol na Tržaškem in Gorškem!

Barkovlje, 20. junija, Katinara, 20. junija, Rojan, 26. junija (III. in IV. razred).

Dolina:

SESTANEK O NAFTAVODU

Slovenska skupnost je sklicala za petek, 18. t. m., v Dolini širši sestanek svojih članov in simpatizerjev, na katerem bodo razpravljali o konkretnih ukrepih za zaščito koristi številnih lastnikov zemljišč, ki bo- lo razlašena za postavitev izhodiščnih naprav naftovoda Trst-Bavarska. Kot smo že večkrat poročali, pri tem vprašanju ne gre samo za koristi nekaj posameznikov, temveč za spremembo celotne gospodarsko-socialne strukture dolinske občine, zaradi česar je nujno, da zavzamejo jasno stališče tudi politične organizacije.

MATURITETNE KOMISIJE

Na podlagi ministrskega odloka so določeni za komisarje pri maturitetnih komisijah na slovenskih srednjih šolah sledeči profesorji: na liceju: prof. Budrovich, predsednik; Simsič - Lojk (italijanščina), Merku (slovenščina), Berce (zgodovina, filozofija) Rebula (latinščina, grščina), Crovatin (prirodopis), Ferlat (matematika).

Na Trgovski akademiji: Mihael Rožič, predsednik, Faganel (italijanščina), Saražin (slovenščina, zgodovina), Premrl (nemščina), Mašera (pravne vede), Turina (računovodstvo), Sancin Kazimir (zastopnik kategorije).

Na učiteljski: prof. Cronia, predsednik, Semenič Vera (italijanščina) Jež Janko (slovenščina), Bednarik Rado (latinščina, zgodovina), Košuta Egidij (pedagogika), Tominec Sonja (matematika, fizika), Pegan Branko (prirodopis). Vsi izpiti se bodo vršili v Trstu, tudi za goriške dijake.

POČASTITEV ŽRTEV RIŽARNE

V noči med 21. in 22. junijem leta 1944 so nacisti sežgali v krematorijskih pečeh v Rižarni prvih 40 žrtev. Skedenjsko kulturno društvo se bo spomnilo teh in vseh ostalih žrtev Rižarne s spominsko svečanostjo, ki jo bo priredilo v nedeljo, 20. tega meseca ob 12. uri pred spomenikom v Rižarni. Udeleženci spominske svečanosti se bodo zbrali ob 11.45 pred cerkvijo v Skednju ter bodo od tu odšli v sprevedu v Rižarno, kjer bodo z molitvijo, s polaganjem vencev in z žalostinkami počastili žrtve. Spominske svečanosti se bo udeležilo tudi širše zastopstvo Slovenske skupnosti.

POČITNIŠKE KOLONIJE

Slovenska dobrodelna društva v Trstu, in sicer Slovensko dobrodelno društvo, Slokad in Slovenska Vincencijeva konferenca javljajo, da bodo tudi letos organizirala počitniška letovanja za otroke slovenskih šol meseca julija in avgusta v naslednjih krajih:

Obmorska kolonija v Devinu, gorska kolonija v Rigolatu in srednje-gorska kolonija v Dragi pri Trstu z možnostjo kopanja v Miljah.

Meseca julija bosta dve deški izmeni in sicer v Dragi in Rigolatu, dekliška pa v Devinu, medtem ko bo avgusta obratno.

Odhod otrok za vsa tri letovanja bo 2. julija.

V kolikor niso starši še poskrbeli za vpis svojih otrok, naj se obrnejo takoj na počitniški urad (ufficio colonie) v pritličju prefektore.

ZA PROFESORJE

Solsko skrbništvo sporoča, da so od 15. t. m. objavljene prednostne lestvice prosilcev za poverjena in nadomestna mesta na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom za solsko leto 1965-66. Lestvice so na vpogled za dobo desetih dni — od 10. do 12. ure — pri srednji šoli s slovenskim učnim jezikom v Ulici L. Frausin, 14.

IZVOLJENI SLOVENSKI KANDIDATI

S Slovenske liste so izvoljeni sledeči kandidati: v pokrajinski svet Martin Kranec, ki je dobil glasove v zagrajskem okrožju. V goriški občinski svet pa: Avgust Sfiligoj, Andrej Bratuž in Stanko Bratina.

V pokrajinskem svetu sedi še Slovenec Marko Waltritsch, izvoljen na socialistični listi. V goriškem občinskem svetu pa Peter Sanzin, izvoljen na socialistični listi.

Števerjan:

VOLIVNI IZIDI

Volivne mrzlice, kolikor je je pač bilo, je tudi pri nas konec. Gospodarje skrbijo zdaj vinogradi in delo na polju, seveda se pomenjujejo tudi, kako je šlo z volitvami in kako bodo novi možje vodili gospodarstvo v občini.

Kakor je večina volivcev pričakovala, tako se je tudi zgodilo. Lista z lipovo vejico je odločilno zmagala z 259 glasovi proti 185 glasovom na liste Občinske enotnosti. Od leta 1956 dalje je prva pridobila okrog 30 glasov, druga pa je nazadovala za okrog 10. Letos se ni postavila v borbo tretja lista, ki so jo nekateri hudomušno imenovali »baronsko«. Morda je bilo prav zato v volivnih žarah tudi 52 belih glasovnic. Precej je bilo tudi prednostnih glasov.

Prva lista bo zastopana v občinskem svetu z 12 svetovavci, druga s tremi. Nosilec prve liste Slavko Klanjšček bo gotovo izvoljen za župana; njegov namestnik bo bržkone Ciril Trpin.

Glasovi za pokrajinske volitve so se pa bolj cepili, ker so imeli na izbiro več list. Lipova vejica je dobila 268 glasov, komunistična pa 105. Na tretjem mestu so socialisti s 73 glasovi; PSIUP jih ima 17, demokristjani 33, liberalci 10.

Sovodnje:

VOLITVE

Volitve v naši občini so na zunaj potekale kar mirno. Vsaka skupina se pa je vsaj zadnje dni vrgla precej na podrobno delo.

Za občinske volitve ni bilo kakih velikih presenečenj. Volivci so imeli na izbiro samo dve listi, Občinske enotnosti in lipove vejice. Prva je dobila 514 glasov, druga pa 358. Presenetilo je izredno veliko število prednostnih glasov, oddanih dosedanemu županu Češčutu. Drugo presenečenje je pa tudi veliko število belih glasovnic; za občinske, kakor tudi za pokrajinske volitve so jih naštel okrog 80.

V novem občinskem svetu bo skoro gotovo zopet županoval Češčut; za podžupana pa bo najbrže Janko Cotič, kot doslej. Od lipe bodo v občinskem svetu Devetak Remo, Hmeljak Mirko in Devetak Ernest.

Za pokrajinske volitve so pa te številke: lipova vejica 366 glasov, socialisti 277, komunisti 237, demokristjani 57, PSIUP 55, socialni demokrati 50, liberalci 14 in misini 7.

DOBERDOB

Volilni podatki iz doberdobske občine so prišli zadnji na dan, ker je med štetjem glasovnic zmanjkal električni tok. Končni izidi občinskih volitev so pa sledeči: listi Občinske enotnosti je bilo oddanih 325 glasov, za lipovo vejico pa 262. Od 12 svetovavcev ima manjšina tri: Marijo Ferletičevo, ki je dobila največ prednostnih glasov, Benita Ferletič in Romana Lavrenčiča.

Iz Goriške

Volivni izidi

Udeležba volivcev za pokrajino je znašala v vseh 25 občinah 92,68 odstotka. Udeležba pri občinskih volitvah v goriški občini je dosegla 91,40 odstotka. Pripominjamo, da se je udeležilo zadnjih deželnozbornih volitev 93,54 goriških volivcev. Sedanjih volitev se ni moglo udeležiti dosti izseljencev, okrog 50 volivnih izkaznic ni bilo dostavljenih zaradi neznanih naslovov upravničencev.

Vsekakor se že ti odstotki volivne udeležbe dokaz precejšnje državljske zavednosti prebivavcev.

Izidi volitev za pokrajino so pa sledeči: na 1. mestu je Krščanska demokracija s 35.415 (39,8%) glasovi in 10 svetovavci; na 2. mestu so komunisti z 21.861 (24,5%) glasovi in 6 svetovavci; na 3. mestu socialni demokrati z 9.645 (10,8%) glasovi in 2 svetovavcema; na 4. mestu socialisti s 6.611 (7,4%) glasovi in 2 svetovavca; na 5. mestu liberalci s 4.858 (5,4%) glasovi in 1 svetovavec; na 6. mestu so misini s 4.705 (5,3%) glasovi in enim svetovavcem; na 7. mestu lipova vejica s 3.112 (3,5%) glasovi in enim svetovavcem; na zadnjem mestu je socialistična stranka proletarske enotnosti z 2.943 (3,3%) glasovi in enim svetovavcem.

V primeri s številkami pri pokrajinskih volitvah iz leta 1961 je največ glasov izgubila socialistična stranka, in sicer 2.590; ohranila pa bo oba sedeža v pokrajinskem svetu. Demokristjani so zgubili 2.156 glasov in imajo v sedanjem svetu en mandat manj (zaradi volivne geometrije z ostanki). Misini so tudi izgubili 1.140 glasov, a jim ostane en sedež kot doslej.

Pridobili so en sedež le socialproletarci, ki niso pred štirimi leti nastopili. Ostale

Mazerole:

ZALOSTEN EPILOG

Vsa okolica je še pod vtisom dosmrtno ječe, ki je bila odmerjena zaradi umora Linu Cencigu. Zdi se, kakor da bi nesrečna usoda pregnjala še nadalje obsojenčevo družino.

To pot se je pregrešil proti postavi 21-letni Cencigov sin Silvano. Policija ga je zgrabila v Vidmu prav v trenutku, ko je skušal udreti v neko stojnico s pijačami in sladkarijami. Pri fantu so našli tudi dolg, oster nož. Odpeljali so vlomilca v zapore, kjer je izjavil, da je brez dela in denarja in je zato prišel v Videm, da bi ga kje ukradel.

Nočemo obsojati ne očeta ne sina; za to so paragrafi. Potrebno bi si pa bilo ogledati, kakšno je tudi splošno moralno okolje v krajih, kjer se mladina izpridi.

ZA PROFESORJE

Solsko skrbništvo sporoča, da so na oglasni deski tega urada na ogled prednostne lestvice za poverjena in suplentska mesta na srednjih šolah za leto 1965-66.

Izpostavljene so tudi lestvice za slovenske srednje šole v Gorici.

GLASBENI NASTOP

Včeraj zvečer je priredila Glasbena šola v Gorici zaključni nastop svojih gojencev. Glasbena prireditev je bila ob osmih in pol zvečer v prostorih kluba »Simon Gregorčič« ob precejšnji udeležbi ljubiteljev glasbe in petja.

stranke so ostale pri prejšnjem številu sedežev. Lista lipove vejice je pri sedanjih pokrajinskih volitvah pridobila 198 glasov več kot pri prejšnjih pokrajinskih leta 1961.

Pri občinskih volitvah v Gorici so pa sledeči rezultati: oddanih glasov je bilo 27.748, od teh je neveljavnih 282, belih pa 631.

Demokrščanska stranka je prejela 11.724 (42,25%) glasov in 18 mandatov; dva manj kot pred 4 leti. Liberalci 2788 (10,05%) in 4 sedeže; 2 več kot prej. Socialni demokrati 4038 glasov (14,55%) in 6 sedežev; dva več. Misini 2488 (8,97) in 3 sedeže; dva manj kot pri zadnjih občinskih volitvah. Komunisti 2311 (8,33%) glasov; ostali so pri treh svetovavcih. Socialisti 2028 (7,31%) glasov s tremi svetovavci kot zadnjič. Slovenska demokratska zveza 1918 (6,91%) glasov in trije sedeži, kot prej. PSIUP je zbrala 453 glasov; nima svetovavca.

USPEHI NA SREDNJIH SOLAH

V četrtek se je končalo šolsko leto na slovenskih srednjih šolah v Gorici s skupno sv. mašo v stolnici. Profesorji so imeli takoj nato zaključne konference, kjer so preresali učne uspehe in objavili končne uspehe. V splošnem niso slabi, ker je večina izdelala brez popravnih izpitov in je le malo dijakov zavrženih.

Na gimnaziji so taki uspehi: v 4. razredu so trije izdelali, 5 jih ima popravne izpite, dve dijakinji sta zavrženi. V 5. razredu so vsi pripuščeni k mali maturi.

Na liceju: v 1. razredu je 7 dijakov izdelalo, eden ima popravne izpite. V 2. razredu je izdelalo šest dijakov, 4 imajo izpite. V 3. razredu je vseh 7 dijakov pripuščentih k maturi.

Na učiteljsišču: v 1. razredu sta dve dijakinji izdelali, štirje imajo popravne izpite. V 2. sta dve izdelali, ena ima popravne izpite. V 3. razredu sta izdelali dve dijakinji, šest s popravnimi izpiti, eden je zavržen. V 4. razredu so vsi pripuščeni k usposobljenostnemu izpitu.

Na nižji srednji šoli: v 1.a je 13 dijakov izdelalo, 4 imajo popravne izpite, 6 je zavrženih. V 1.b je uspešno končalo 10 učencev, 7 jih ima popravne izpite, 6 jih je padlo. V 1.c je 13 dijakinj izdelalo, 6 jih mora popravljati, tri so zavržene. V 2.a je 15 dijakov izdelalo, pet jih je z izpiti, 6 je zavrženih. V 2.b ni nobena dijakinja padla, 6 jih mora popravljati, izdelalo jih je 14. V 2.c ima popravne izpite 8 dijakinj, 12 jih je izdelalo.

Vsi dijaki tretjih razredov so pripuščeni k maturi.

Čestitamo k lepim uspehom. Tistim pa, ki se pripravljajo za mature ali popravne izpite, želimo dosti dobre volje in — zmago.

GORISKA PLINARNA

Goriška občinska podjetja pripravljajo že več let načrt o preuredbi mestne plinarne. Pravzaprav imajo na mizi dva načrta.

Drugi načrt, ki je važnejši, predvideva premestitev plinarne iz strnjenegega mestnega dela nekam v okolico, kot je to nakazano v novem urbanističnem načrtu.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Duhovni profili

Razgovor s Tonetom Kraljem

Uglednega slovenskega slikarja, ki je poslikal že mnogo primorskih cerkev, smo naprosili, da bi odgovoril na nekaj vprašanj:

V čem obstoja trenutno Vaše delo pri nas na Tržaškem oziroma Primorskem?

Trenutno moram urediti župno cerkev v Standrežu, katero pa iz objektivnih zaprek »zunaj umetnosti« gradim le postopno. V okolici Gorice me zaenkrat čakata vsaj še dve na ureditev. V Trstu oziroma okolici je pa tudi še par aktualnih primerov.

Koliko cerkva v Sloveniji in na njeni periferiji ste že nosilali?

V bivšem jugoslovanskem delu sta bili dve, ki pa sta obe pred leti propadli radi zunanjih vplivov. Vse druge so tostran bivše rapalske meje. Teh je pred 1945 do 20., skoro enako število pa po letu 1955.

Katera je bila prva primorska cerkev, ki ste jo poslikali?

Prve moje slike na primorskih stenah so nastale leta 1921 na Premu.

S katerimi svojimi cerkvenimi prenovitvami ste najbolj zadovoljni?

Pravzaprav ne morem biti z nobeno povsem zadovoljen, ker nobena ne odgovarja mojemu idealu: zgraditi stavbo po enotnem načrtu, sodobno, in jo povsem opremiti. Prav na Primorskem sem slikal zgolj zato, ker sem po svojih osebnih sentimentih ter po takratnih potrebah in dogovorih sklenil žrtvovati del svoje energije v borbi za obstoj naše individualnosti, ki je bila v temeljih ogrožena. Napravil sem pač, kolikor se je dalo v danih težkih okoliščinah, afirmiral svoj stil na biennialih v Benetkah in drugod v Italiji, študiral italijansko arhitekturo v svrhu spoznavanja in čakal trenutka, da bi ta svoj ideal kje uresničil, ki pa nikoli ni bil dosežen vsled zaprek zunaj mene in po višjih silah; nasprotno, že obstoječa eksistenca te slikarije je bilo takojenostno umetniško ogrožena, ker je pač služila avtomatično nečemu, česar po merodajnih teorijah ni. Da se to prepreči, sem skušal z novim delom paralizirati po letu 1955 tako tezo.

Kaj sodite o sedanjem cerkvenem slikarstvu na Slovenskem?

Sedanje cerkvene umetnosti izven Primorske skoro ni. Ker se mladi kader takorekoč ne peča s problemi te vrste. Deloma tu pa tam kak starejši umetnik napravi kako posamezno delo, ni-

V nedeljo zjutraj je umrl v Jeruzalemu slavni judovski filozof in pisatelj Martin Buber.

kakor pa ne v smislu umetniškega aranžmaja celotne stavbe. Na splošno se ceni bolj delo rokodelcev, ki so pri tem zaposleni, kot pa slikar, ki zasnuje predmet ob veliki odgovornosti, kar vodi logično do nerazpoloženja od njegove strani za slične storitve. Zame osebno del stare Slovenije praktično ne eksistira iz bridkih izkušanj pred in po zadnji vojni.

Kaj sodite o današnjem cerkvenem slikarstvu v svetu sploh?

Cerkveno slikarstvo po vetu, v kolikor mu morem slediti, je samo v velikem precepu. Urejanje tozadevnih stavb v nekakem baročnem smislu ne eksistira več razen po obrtniški liniji v zgolj uporabne svrhe, kar izvečine nima nič opravka z umetniškimi kreacijami. Drugi del, vzporedno z novo arhitekturo, takorekoč povsem eliminira figuralno silkanje in ga nadomešča z praznino in igro svetlobe in sence v plastični obdelavi prostora. Tu se pojavlja skoro izključno vetrža izvečine v abstraktni koncepciji. Kar zadeva poskuse moderniziranja tablò-slikarstva, se po neki konjunkturistični logiki običajno figura lika deformira od dekorativnega seciranja v smeri kubizma do naivnega nenaravnega oblikovanja. Koliko je to, razen dejstva iskanja, v korist vekoviti umetnosti, je pa dokaj problematično, dasi se tak način forsira zadnje čase tudi od strani visokega klera.

Kaj mislite o modernih strujah (n. pr. o abstraktnosti) v modernem slikarstvu?

Vsak pojav modernosti je logična reakcija na akcijo, ki je bila mimogrede rečeno, pred deceniji

sama v sličnem položaju. V kolikor je ta porojena iz notranje, humanistično kreativne potrebe, je vredna pozornosti in upoštevanja. Nikakor pa še ni vsaka detajlna finesa kopiranja borzijansko ustaljenih struj sama po sebi umetnost, posebno če je zrasla iz zgolj spekulativnih in komolčarskih materialističnih premis. Mislim, da ne rastejo umetniki nikjer v nobenih pogojih nagosto kot gobe po dežju, s hipervrednotami. Tudi noben iskan kompliciran naslov v smeri takozvane ekspresivne ne rešuje produkta, zgrajenega zgolj na bazi bolnega ali površnega ali zgolj senzacionalnega znanovanja predmetnosti v obliki atomskih foto-zavečav materije v neskončnih formskih in barvnih variantah konstelacije.

Kaj sodite o problemu dopolnjevanja starih fresk po starih cerkvah z modernimi slikarji? Ni to v medsebojnem nasprotju?

Glede uvajanja novega v starem se obilo greši. Pustiti je treba, ako je res nujno, stare stile v kompaktni obliki kot samostojen organizem in graditi zraven, sev z neko previdno izolacijo, komplekse z novimi smernicami. Vmešavati današnje tendence, tudi zgolj iz umetniških namenov, v stare organizme pa je nespoštovanje dela generacije, ki je imela enako svoj *raison d'être* kot današnja. Tu gre sev le za predmete res umetniške vrednote, nikakor pa ne za neke vrste uporabno-trgovsko-konjunkturni kič, katerega je skoro v vsaki cerkvi na pretek, od arhitekture do kiparije in slikarstva. Tako med sodobne kreacije iz prejšnjih dob gotovo ni mogoče šteti stavb, zgrajenih v načinu, ki je že davno preminul kot svojski samostojen organizem. Vsak stil mora predstavljati gotovo dobo, sicer javna zgradba nima svoje funkcionalnosti; tem težje je to v primeru starih zgradb z novo sodobno spremenjeno uporabo.

Kakšno je po Vašem mnenju danes stanje ohranitve starih slovenskih cerkev, zlasti na podeželju, in njihovih umetniških vrednot? Niso izpostavljene kraji s strani neodgovornih elementov itd.?

(Nadaljevanje na 9. strani)

Mlade igravske skupine

Ze zadnjič smo kratko poročali, da se je zbrala skupina mladih ljudi in pripravila svojo prvo predstavo. Nadela si je ime Gledališče mladih 65. Nocoj* pa že nastopijo tudi v Kulturnem domu novi mladi ljudje, tokrat dijaki, ki pa so si nadeli ime Eksperimentalno gledališče. In kot slišimo, se zbira še ena skupina, da bi osnovala novo igravsko družino.

Pojav sam na sebi je razveseljiv, saj je tako kot bi se prebudili iz dolgega mrtvila. In to prav mladina. Res da je že tudi v preteklih letih mladina nastopala in igrala, vendar pa je morda zdaj seglo navdušenje bolj na široko.

Seveda bi bilo največ vredno, če bi se zbirali v teh novih dramskih družinah novi igravci, ne pa morda tisti, ki so že doslej nastopali in so šli tokrat le pod drugo streho in pod drugačnim nazivom. V bistvu to še ni nikak velik korak naprej v kulturni angažiranosti. Treba je najti in razgibati še nove ljudi, treba je priti še do nove mladine, ki doslej morda ni še nič delala.

O takojenostnem Eksperimentalnem gledališču danes ne moremo še nič zapisati, ker imajo v četrtek šele prvo predstavo. Če nas občutek ne vara, so si izbrali nekoliko prepompozno naslov. Vendar nas bodo morda presenetili s svojim nastopom. Pripravljajo Palutosovo veseloigro Menehmi.

Gledališče mladih 65 pa je že odigralo svojo predstavo v režiji Jožka Lukeša. Odločili so se za Sylvanusovo dramo KORCZAK IN OTROCI, v drugem delu prireditve pa so brali pisma na smrt obsojenih.

Vtis tega njihovega prvega večera je bil prijeten in nas je skoraj iznenadil. Vsaj predstava. Trije igravci so sodelavci naše radijske postaje in tedaj niso novinci v recitativu besedila, četrti igravec pa se šola v neki privatni italijanski igravski šoli.

Kakor je že delo samo pisano v posebni tehniki nekake zamisli improvizacije in avtor tudi neprestano razbija iluzijo dramske poezije, tako je tudi režija težila za tem, da je igravec znova in znova s klci soigravcev klical v realnost. Posluševala se je minimalnih rekvizitov, čeprav v tem ni bila dosledna. Pogosto je kretanje in predmete samo nakazala, drugič je z njimi operirala.

Vloge so odigrali Saša Rudolf, Livij Valenčič, Drago Gašperlin, Savina Remčeva in še Roman Ljubič. Vsi so lepo rešili svoje vloge. Rudolf je ustvaril s skromnimi sredstvi, a zelo doživeto in s toplo glasovno barvitostjo lik zadržanika. Livij Valenčič je s svojim liričnim glasom in veselim, mladostnim temperamentom zaživel v nemškem neizprosno častniku. Gašperlin pa je kot spremljevalec in kronist spretno vabil v igro in iz nje. Pri njem se sicer čuti manjša glasovna toplina in prepričljivost ter rahla izgovorna neizrazitost, odlikuje pa ga siguren, čeprav rahlo zanešen nastop. Savina Remec je morda nekoliko preveč odmaknjena igri ali živetosti, zato je bil dejno vtis kot da nekako ob robu spregledanega in ga še vedno kot na vaji komentira. Lep je tudi nastop Romana Ljubiča.

Na eni strani so imeli igravci težko nalogo, ustvariti brez gledaliških oblek in brez mask iluzijo, na drugi strani pa so bili s tem načinom razbremenjeni vsega tistega, kar ima še igravec izraznih sredstev in to od mimike do večjega gibanja na odru, od velikih do rahlih igravskih podarkov. Tu je seveda vprašanje, kako bi se ti mladi igravci znašli. Verjetno je bil boljši način ta, ki ga je izbral režiser in je s tem razbremenil nastopajoče marsikatere odgovornosti.

Branje pism pa je bilo manj posrečeno. Najprej so se le redki povzpeli v recitativu do umetniške ravni, razen tega pa mimohodi s transparenti preveč kličejo na oder ulico. Zamisel statičnosti cele grupe pa seveda tudi ni izvirna.

Vtis, ki smo ga imeli, je bil ta, da je bil večer preveč mračen in turoben. Ti mladi ljudje bi mogli narediti več kot komemoracijo. Lahko bi bili prinesli vsaj eno svetlo in odrešilno misel, ki bi nakazala njihovo in naše poslanstvo v nov svet in v novi čas. Gledavci so prisostvovali večeru pod psihološkim vtisom počastitve žrtev. V tej impresiji se marsikaj prezre. Težko bo skupina našla spet neko tako vodilno geslo večera za svoj drugi nastop. Takrat bo prišel njen nastop do polnega izraza.

Sicer pa je občinstvo zelo toplo sprejelo in izrazilo svoje priznanje z dolgo trajnim ploskanjem.

* Članek je bil namenjen že za prejšnjo štev. N. 1.

GOSPODARSTVO

Sanacija goveje živine

Naslednje tri živalske bolezni so najpogostejše in povzročajo živinorejcu najhujše skrbi, neprijetnosti in izgube: jetika, bruceloza ter slinavka s parkljevko. Objavljene so zakonske določbe in navodila za sanacijo jetične in brucelozne goveje živine, enake predpise in določbe pa se pričakuje tudi glede slinavke in parkljevke. — »Gazzetta Ufficiale«, to je državni uradni list, je objavil:

a) V št. 187 z dne 31. 7. 1964 državni zakon z dne 9. junija 1964 št. 615 glede zdravljenja jetične in brucelozne živine. Podana so bolj splošna navodila in je torej smatrati ta zakon kot temeljni ali okvirni.

b) V št. 131 z dne 26. 5. 1965 ministrski dekret z dne 11. marca 1965 z podrobnimi navodili glede zdravljenja goveje jetike.

c) V št. 133 z dne 29. 5. 1965 ministrski dekret z dne 12. marca z načrtom za zdravljenje bruceloze.

č) V št. 130 z dne 25. 5. 1965 ministrski dekret z dne 16. marca 1965, ki določa višino odškodnine za uradno zaukazano živali.

d) V isti številki je priobčen tudi ministrski dekret z dne 10. aprila 1965 z navo-

dili glede proizvodnje in razdeljevanja tuberkulina, ki ga uporabljamo za kontrolo in zaznavanje bolezni.

Temeljno načelo predpisov je, da je boj proti boleznim prostovoljen, a če se je priglasilo 60% živinorejcev ali tudi lastni-

kov 60% živine, potem postane obvezen. Glavno besedo ima v tem oziru provincialni živinozdravnik. — Lastniki zaukazano pobitih živali dobijo odškodnino v znesku 80% razlike med cenitvijo žive živali in resnično iztrženo vsoto za meso in kožo. Mali živinorejci, to so taki, ki nimajo več kot 10 glav goveje živine, dobijo 100% odškodnino, a ne več kot 60.000 lir od vsake na ukaz pobite živali.

Za zdravljenje jetike in bruceloze je vlada določila vsoto 40 milijard lir, in sicer po 4 milijarde na leto skozi 10 let, začenši s proračunskim letom 1963-64.

Boj proti koloradskemu hrošču

Ze lani smo pisali, da postanejo razni škodljivci trdoživi, odporni ali imuni proti nekaterim uničevalnim sredstvom.

Tak primer nam nudi koloradski hrošč ali krompirjevec. — Pred leti, ko se je ta škodljivec komaj razpasel v naših krajih, ga je uničil najnavadnejši DDT. Do l. 1963 sta izborna učinkovala Gesarol-Gaberol, tako za prašenje kot škropljenje. Ze lani, še bolj pa letos se ne izplača več uporabljati onega za prašenje in tudi močnejši za škropljenje ni več tako zanesljiv.

Potrebno se je ogledati po drugih učinkovitih snoveh. — Zelo mnogi se odločijo za svinčeni arzenat, ki je zelo učinkovit kot razpršilo, če razstopimo vsak kg svinčnega arzenata v količini do 300 litrov vode. Kljub temu pa je potrebno odsvetovati u-

porabo svinčnega arzenata, ker je prehud strup in zahteva posebne pažnje.

V zadnjih dveh letih smo dobili iz ZDA sredstvo SEVIN, ki je mnogostransko uporabljivo. Za človeka je Sevin prav malo strupen, dočim deluje proti skoraj vsemu mrčesu, tako tudi proti krompirjevcu, raznim črvom in gosenicam in tudi proti živalskim ušem in kurjancem. — Na podlagi sevina je napravljeno zelo mnogo zaščitnih sredstev, nekatera za škropljenje, druga za prašenje. Za škropljenje proti koloradskemu hrošču je predvsem PANAM od tvrdke Monteschell (Montecatini + Schell), pa tudi Dorigamma od Sipcama. Skropi se navadno s 0,15% raztopino. Najboljše sredstvo na podlagi sevina za prašenje proti koloradskemu hrošču pa je ASP tvrdke Sipcama.

Gospodarstvo preteklosti in bodočnosti

Vsi gospodarski in sociološki teoretiki preteklega stoletja, ki so skušali nakazovati ali samo uganiti razvoj človeške družbe v našem stoletju in sploh v prihodnosti, so se v nečem zelo in — lahko rečemo — celo odločilno zmotili, namreč da niso predvideli faktorja, ki dejansko v tem stoletju najmočnejše vpliva na družbeni razvoj. Ta faktor je moderna tehnika. Ko bodo kdaj pozneje skušali dati najbolj odgovarjajoči naziv našemu veku, mu morda ne bodo dali ime atomski vek, kakor največkrat slišimo, ampak tehnični vek, kajti razbitje atomov in izdelava atomskih bomb je le eden izmed rezultatov moderne tehnike. Pred sto leti, ko so nastajale in se izpolnjevale razne gospodarske in socialne, pa tudi politične teorije, še absolutno ni bilo mogoče sklepati na današnji skokoviti razvoj civiliziranega sveta. Moderna tehnika je sicer logično izšla iz raziskav in preizkusov znanstvenikov in tehnikov preteklega stoletja (in seveda tudi tistih v prejšnjih stoletjih, ki so kot pionirji znanosti prispevali k napredku), vendar pa je v bistvu nekaj, česar ti sami niso predvideli, nekaj, kar je gospodarskim in socialnim teoretikom, pa tudi filozofom zmešalo račune, kot bi lahko rekli. Ne le navadni ljudje, ampak tudi teoretiki sami miselno le težko dohajajo razvoj, ki ga diktira moderna tehnika kot rezultat znanosti.

Tehnični napredek je element, po katerem se današnja doba globoko razlikuje od prejšnjih dob človeštva: v tem spoznanju so si vsi edini. Malo pa je takih, ki bi se že zavedali, kakšne ogromne spremembe je ta element vnesel v življenje človeške družbe kot celote in kako odločilno je že vplival

in vedno bolj vpliva na njeno bodočnost. Tehnika je povzročila največjo in edino revolucijo, ki je res radikalno spremenila oblike našega življenja in jih spreminja še kar naprej, v vedno hitrejšem ritmu. Temu razvoju se ne more nihče odtegniti, tudi če ga noče priznati oziroma noče prilagoditi svoje miselnosti pogojem novega življenja, zato naletimo tudi še danes na mnogo ljudi z miselnostjo, ki vpliva anahronistično in docela preživelo. Toda to razvoja ne more zavreti.

Vendar je človek dolžan sebi, družbi in bodočnosti, da ne zaostaja za razvojem, ampak da skuša razbrati njegove pogonske sile, silnice, smeri in posledice. To dolžnost živo čutijo mnogi sodobni sociologi in tudi filozofi, ki preučujejo stvarnost tehničnega razvoja brez podedovanih predsodkov in skušajo graditi na izsledkih svojih raziskav hipoteze za bodočnost, ali bolje rečeno, o bodočnosti. Največjo pozornost pri svojih raziskavah so posvetili razlogom, ki so sprožili današnji tehnični razvoj, ki je postavil na glavo dosedanje gospodarske teorije. Eden teh raziskovalcev na področju gospodarstva in sociologije — in to eden najbolj bistrih in objektivnih — je Francoz Jean Fourastié, ki je napisal že vrsto temeljitih del o sodobnem gospodarstvu, o današnji civilizaciji, o moderni mehanizaciji in o socioloških spremembah v današnjem svetu, posebno pažnjo pa posveča vprašanju, ki zadevajo medsebojno odvisnost izboljšavanja tehnike, dviganja proizvodnje, večanja potrošnje in spreminjanja sociološke strukture pri splošnem razvoju človeške družbe k novim, naprednejšim oblikam. V eni svojih knjig, ki ima naslov »Le

grand espoir du XXe siècle« (Veliko upanje dvajsetega stoletja) razlaga vzroke izprememb, ki jih povzroča moderna tehnika na strukturo sodobne družbe, in hkrati odpira razglede v bodočnost, nič več s pomočjo ideoloških teorij, ampak na osnovi statističnih dejstev in verjetnostnega računa ter upoštevajoč človeško psihologijo.

Predvsem je skušal ugotoviti zakonitost tehničnega razvoja v gospodarstvu, to je v proizvodnji in potrošnji. Glavni faktor razvoja in napredka je odkril v vedno večjih zahtevah potrošnikov, v temeljnem neravnovesju med naravno strukturo vedno večje proizvodnje, ki jo narekuje tehnični napredek, in naravno strukturo naraščajoče potrošnje, ki jo narekujejo spremenjeni pogoji družbenega življenja ter osebna težnja po zadostitvi, ki jo čuti vsak človek. Neravnovesje med tema dvema pojavoma racionalno pojasnjuje vse važne pojave in dejstva, ki jih opažamo v sodobnem gospodarskem razvoju: preseljevanje aktivnega prebivalstva, spreminjanje cen, gospodarske krize, zunanjo trgovino in davčno politiko. Eden izmed bistvenih rezultatov Fourastiéjevih raziskav je ta, da se proizvodnja in potrošnja nujno čimbolj izenačujeta in da je opaziti težnjo po taki izenačenosti v vsakem gospodarskem proizvodnem in potrošnem sektorju posebej. Proizvodnja in istočasno potrošnja pa tudi povzročata strukturne spremembe v družbeni sestavi, in sicer tembolj, čimbolj se njuna količina veča. »Reakcije večajoče se potrošnje na večajočo se proizvodnjo se kažejo v trajni nestabilnosti, ki usmerja gospodarstvo v stanje, ki se globoko razlikuje od tradicionalnega ravnovesja, in dejstva zdaj že dajo predvideti splošne črte bodočega ravnovesja« — trdi Fourastié.

(Dalje)

VIRGILU ŠČEKU V SPOMIN

Pred kratkim se je vršila zapuščinska razprava po umrli goriški deželi. Trst in Videm sta si razdelila premoženje.

Goriška je imela 15 milijonov lir čistega premoženja. To imovino, ki jo je ljudstvo zbiralo skozi desetletja, so si torej porazdelili.

162.

Dr. E. BESEDNJAK

Videm je dobil 80 od sto, ostalih 20 od sto pa Trst, ki sta oba pasivna, torej brez premoženja in hudo zadolžena. Ali ni to zopet očiten dokaz, da je naš stari deželni odbor gospodaril v korist ljudstva?

ZADRUŽNA TISKARNA

Kakor so naši čitatelji brali med oglasi v Goriški Straži, je K. T. D. (Katoliško Tiskovno Društvo) v Gorici odprlo v lastnih prostorih v Riva Piazzutta svojo tiskarno.

Veseli smo, ko vidimo, kako se kljub mnogoterim težavam krepko gibljemo in želimo novemu podjetju največ uspehov.

NAŠA IZOBRAŽEVALNA DRUŠTVA

Na kvesturi so vpeljali za prireditve naših izobraževalnih društev novo zahtevo. Predstava se dovoli le tedaj, ako stoji na prvem mestu programa igra v italijanskem jeziku, ki jo morajo slovenski kmečki fantje in kmečka dekleta predstavljati, četudi ne poznajo italijanskega jezika.

Ker je uvidelo oblastvo, da je ta zahteva neizvedljiva, je pogoj znižalo in zahtevalo, da se mora deklamirati kot prva točka italijanska pesem.

Na podlagi katerega zakona se to terja, ni nikomur znano.

Kvestura dovoljuje v zadnjem času našim

zobraževalnim društvom dramatične predstave le pod pogojem, da dajo po posebni komisiji prej pregledati oder, ali odgovarja vsem zahtevam zakona.

Seveda mora društvo komisiji plačati stroške, kar stane vsakokrat par sto lir.

VERSKI POUK

Fašistovska vlada misli izvršiti v državnem življenju Italije važno reformo. V nasprotju z vso preteklostjo zadnjega petdesetletja uvaža fašizem v italijansko šolo obvezen verski pouk.

Priznati je treba, da pomeni ta reforma za staro Italijo velik korak naprej. Za nove pokrajine pa je stvar bistveno drugačna. Pri nas je verski pouk in verska vzgoja mladine že zdavnaj vpeljana, naši predniki so znali verski značaj šole trdovratno braniti in so vse poskuse nasprotnikov vselej zmagovito odbijali.

Tako določa pri nas zakon, da se mora v ljudskih in srednjih šolah vršiti dve ure na teden verski pouk, in sicer kot obvezen učni predmet. Nadalje določa pri nas zakon, da podučujejo veronauk duhovniki, ker so pač oni po naravi za to poklicani in morejo le oni biti pravi tolmači naukov katoliške Cerkve.

Taka je pri nas navada že od pamtiveka in nikomur ne pade na misel, da bi moglo biti drugače. Toda fašistovska vlada misli uveljaviti v verski vzgoji mladine drugačna načela. Verskega pouka naj bi ne vršili za to poklicani duhovniki, temveč učitelji. Cerkev, ki je po svojih duhovnikih doslej sama tolmačila mladini svoj nauk, bi prišla ob to pravico in zgubila svoj dosednji vpliv. Reforma se ne strinja z naukom in načeli Cerkve.

V naših krajih šola ni tolmačila učencem le nauka katolicizma, temveč je skrbela tudi za religiozno življenje mladine. Zato so bile poleg verouka obvezne tudi verske vaje, ki so se ponavljale večkrat v letu.

Te vaje bi morale sedaj odpasti. Važno je tudi to, da bi se po novem sistemu verouk občutno zmanjšal, in sicer na eno tedensko uro za vse ljudske šole v mestu in na deželi.

ZVEZA DRUŽINSKIH OČETOV

Reforma, ki jo misli vpeljati fašizem v šolstvo, je torej za staro Italijo velik korak naprej, za nove pokrajine pa odločen korak nazaj. Naše matere in naši očetje se zavedajo dobro, da gre v tem vprašanju za duševni razvoj in blagor njihovih lastnih otrok in zato so v svojih zahtevah neomajni.

Istih misli in iste volje niso le Nemci, Hrvatje in Slovenci, temveč tudi Italijani iz novih pokrajin. Na Trentinskem je začelo med italijanskimi katoličani mogočno gibanje za obrambo dosedanjega verskega pouka in na tisoče brzojavk je bilo odposlanih Mussoliniju.

Vse občine dežele so se priključile gibanju in njihov klic je zadonel do Rima. Italijanski katoličani so storili še več! Organizirali so »Zvezo družinskih očetov« z izključnim ciljem braniti verski pouk v šoli.

Toda tudi v Južnem Tirolu se je začelo med ljudstvom močno gibanje. Od vasi do vasi se pobirajo podpisi za versko vzgojo mladine in tisoči mož in žena so že podpisali resolucijo na Mussolinija. Enodušna zahteva trentinskega ljudstva ima izreden pomen in veliko moč, ker so se tudi v stari Italiji vzdignili glasovi pritrdjevanja.

Primorski Slovenci in Hrvati se priključujemo iz polnega srca našim nemškimi in italijanskim sodržavljanom, kajti preko vseh političnih in narodnih razlik nas združuje z njimi isti ideal krščanske civilizacije.

(Dalje)

Zazdelo se mu je, da je izplul izmed čeri tolikih negotovosti. Spomnil se je, da živi v Edimburgu neki njegov prijatelj draguljar, B. Macculloch po imenu, ki bi ga gotovo rad izučil v umetnosti razrerovanja diamantov. Samo nekaj mesecev, ali morda nekaj let bi moral hoditi v ta dolgočasni in skrivnostni uk, pa bi si pridobil dovolj znanja, da bi lahko uspešno razrezal in prodal Maharadžov diamant. Potem se bo spet lahko posvetil svojim verskim študijam in poglobil vanje z vso udobnostjo, kot bogat in dobro živeč študent, ki ga bodo vsi zavidali in spoštovali. V spanju so se mu prikazovali prizori rožnate bodočnosti in v jutranjem soncu se je zbudil spočit in vesel.

Policija je dala zapreti Raeburnovo hišo, kar je nudilo duhovniku najlepši izgovor, da se je odselil od tam. Potem ko je pospravil svoj kovček, se e podal na železniško postajo in ga pustil v garderobi. Nato se je vrnil v klub, kjer je nameraval prebiti popoldan in večerjati. Tam mu je dejal neki prijatelj:

»Če boš nocoj večerjal tu, boš spoznal dva v resnici izredna človeka: češkega princa Florizela in starega Johna Vandeleurja.«

»O princu sem že slikal, generala Vandeleurja pa sem včasih srečal v kaki družbi.«

»General Vandeleur je osel,« je odvrnil oni. »Toda v mislih imam Johna, njegovega brata, velikega pustolovca in strokovnjaka za drage kamne, ki pa je tudi eden najfinejših diplomatov, kar jih ima Evropa. Nisi slišal o njegovem dvoboju z vojvodom Val d'Orgeom? Ali o njegovih dejanjih in okrutnostih, ko je bil guverner Paragvaya, ali o sposobnosti, ki jo je pokazal, ko je rešil dragulje Sira Samuela Levija, ali o njegovih uslugah med indijskim uporom, s katerimi se je vlada sicer okoristila, a jih ni hotela priznati? Teci dol, sedi h kaki mizi blizu njiju in drži ušesa dobro odprta, pa boš slišal zanimive stvari...«

»Toda kako ju bom spoznal?«

■ 19 ■

MAHARADŽOV DIAMANT

R. L. STEVENSON

Zgodba o mladem duhovniku

»To bo lahko. Princ je najodličnejši gentleman, kar jih premore Evropa, edina živeča oseba, ki ima res kraljevski videz in obnašanje. Kar pa zadeva Johna Vandeleurja, si predstavljaj Odisseja pri šestdesetih letih z brazgotino od sablje preko obraza.«

Rolles je odhitel v obednico. Prijatelj je imel prav. Nemo goče je bilo zgrešiti dva taka tipa!

Stari Vandeleur je imel močno postavo, ki se je zdela privajena najtežjim telesnim vajam in naporom. Ni bila ravno postava sabljača ali mornarja in tudi ne postava jezdeca, priraslega na sedlo, toda v njem je bilo nekaj od vsega trojega, nekaj, kar je bilo kot rezultat in odraz različnih vaj in spretnosti. Imel je drzen orlovski obraz, ki je izražal nesramnost in pohlepnost. Vsa njegova pojava je razodevala spretnega, nasilnega človeka brez pomislekov, in gosti beli lasje ter globoka brazgotina od udarca s sabljo, ki mu je brazdala obraz od čela do nosu, je še krepila divji vtis, ki ga je vzbujala njegova že tako grozeča glava.

Kar pa zadeva češkega princa, je bil Mr. Rolles zelo prese-nečen, ko je spoznal v njem gospoda, ki mu je bil malo prej svetoval, naj bere Gaboriauja. Princ, ki se je le poredko pojavljal v tistem klubu, katerega časten član je bil kot mnogi drugi, je zadnjič, ko se mu je bil približal, nedvomno čakal Johna Vandeleurja.

(Dalje)

ŠPORTNI PREGLED

Prvo mesto za Sovjetsko Zvezo

V prejšnjem tednu so odigrali v Moskvi karkarske tekme za evropsko prvenstvo. Tekmovanje se je udeležilo šestnajst reprezentanc, katere so razdelili v dve skupini.

V prvi skupini so tekmovali domačini, ki so zmagali v vseh sedmih tekmah, ter Italijani, sveži zmagovanci tekmovalja »5 evropskih držav«. Italijanom je že trda predla, saj so klonili povsem nepričakovano tudi Finski po porazu s Sovjetsko zvezo. Toda opomogli so si in dosegli skupno pet zmag in s tem 12 točk, kot Češkoslovaška (ker je izgubila srečanje z Italijani, se je uvrstila na tre-

tje mesto). Sledijo še Izrael, Finska, Vzh. Nemčija, Romunija in Madžarska.

V drugi skupini je gospodarila Jugoslavija, ki je nanizala kar sedem zmag in se tako uvrstila s prvim mestom v finale. Druga je bila Poljska. Sledile so nato naslednje ekipe: Grčija, Bolgarija, Španija, Francija, Zah. Nemčija in Švedska.

Največ košev je v predtekmovalju zabeležila Jugoslavija (642), najmanj košev pa prejela Sovjetska zveza (370).

Polfinalne tekme so bile zelo zanimive in borbene. Jugoslavija je porazila večne nasprotnike iz Italije s tesnim 83-82 (50-41), Sovjetska zveza pa je z lahkoto odpravila Poljsko z izidom: 75-61 (37-22). Nepričakovan je bil tudi poraz Čehov proti Bolgarom (70-77) v tekmi za peto mesto.

V finalu za prvo mesto so se tako spoprijeli tekmovalci iz Sovjetske zveze in igralci iz Jugoslavije. Tekma je bila zelo borbeno in prvi polčas se je končal v korist domačinov 29-25. Rusi so nato tudi zmagali z izidom: 58-49. Odlikovali so se Paulaskas (16), Petrov (14) in Volnov (8) za Sovjetsko zvezo ter Djuric (16), Korac (9) in Daneu (8) za Jugoslavijo.

V tekmi za tretje mesto je bila Italija poražena od razigranih Poljakov (70-86).

Končni vrstni red letošnjega evropskega prvenstva je naslednji: 1. SOVJETSKA ZVEZA, 2. JUGOSLAVIJA, 3. POLJSKA, 4. ITALIJA, 5. BOLGARIJA, 6. IZRAEL, 7. ČESKOSLOVASKA, 8. GRČIJA, 9. FRANCIJA, 10. VZH. NEMCIJA, 11. ŠPANIJA, 12. FINSKA, 13. ROMUNIJA, 14. ZAH. NEMCIJA, 15. MADŽARSKA in 16. ŠVEDSKA.

NATEČAJ ZA IZVIRNE NOVELE V SLOVENSKEM JEZIKU

RAI — ITALIJANSKA RADIOTELEVIZIJA razpisuje natečaj za izvirne novele v slovenskem jeziku.

Za natečaj velja naslednji

PRAVILNIK

Cl. 1 — Pogoji udeležbe

a) Natečaja se lahko udeležijo samo slovenski avtorji, ki stalno bivajo v Italiji. Izključeni so stalni in začasni uslužbenci in konzulenti RAI-a — Italijanske Radiotelevizije.

b) Predložena dela ne smejo trajati več kot 20' in morajo biti napisana za en glas.

c) Predložena dela morajo biti napisana v slovenskem jeziku, izvirna in neobjavljena.

Cl. 2 — Način udeležbe

a) Udeleženci natečaja morajo poslati, na način in v roku, kot je to določeno v naslednji točki b), 4 izvide natečajnega dela, jasno in čitljivo natipkanih, označenih z geslom ali psevdonomom, brez kakršnegakoli znamenja, po katerem bi mogli spoznati avtorja. Geslo ali psevdonom mora biti natipkan tudi na posebni kuverti, v kateri naj bo list o avtorju in njegovem bivališču. Kuverta mora biti zalepljena z voskom brez pečata.

b) Natečajna dela je treba poslati na naslednji naslov:

RAI — RADIOTELEVISIONE ITALIANA

Tajništvo natečaja za izvirne novele v slovenskem jeziku — Via Fabio Severo 7 — TRIESTE

in sicer s priporočeno pošiljko, ki jo je treba oddati na pošti najkasneje do 30. septembra 1965.

Poštni pečat bo dokazoval datum odposiljatve.

c) Če bi se kak avtor udeležil natečaja z več deli, mora biti vsaka novela označena z različnim geslom ali psevdonomom in odposlana kot samostojna pošiljka.

d) Odposlani teksti udeležencem natečaja ne bodo vrnjeni.

Cl. 3 — Ocenjevalna komisija

Predložene povesti bo ocenila in nagrade iz Cl. 4 bo dodelila posebna tričlanska komisija, ki jo imenuje RAI in proti sestavi katere ni priziva: imena članov komisije bodo objavljena v Radiocorriere-TV, po Radiu Trst A ter v tržaškem in goriškem tisku.

Cl. 4 — Nagrade

Avtorjem desetih najbolje ocenjenih novel bo dodeljena nagrada v znesku L. 50.000 (petdeset tisoč). Vsak avtor ne bo mogel dobiti več kot dve nagradi.

Cl. 5 — Izvedba in programiranje novel

a) Nagrajene novele bo Radio Trst A oddajal v dnevih, za katere si RAI pridržuje pravico, da jih določi v skladu s svojimi programskimi potrebami.

b) RAI si nadalje pridržuje pravico, da lahko vključuje v svoje sporede tudi tiste novele, ki jih komisija posebej priporoči.

c) Za novele, ki jih bo RAI kakorkoli uporabil, bodo avtorji prejeli honorar po tarifi za novele, veljavni na Radiu Trst A v času oddaje.

Cl. 6

Za natečaj ne prihajajo v poštev tiste novele, katerih avtorji se ne bodo povsem držali predpisov tega pravilnika.

Cl. 7

Vsa sporočila o natečaju bodo objavljena v Radiocorriere-TV, po Radiu Trst A in v tržaškem in goriškem tisku.

Cl. 8

Predpostavlja se, da vsi udeleženci natečaja poznajo in v celoti sprejemajo ta pravilnik.

Razgovor med nami

So filmske igralkice res toliko lepše kot me navadne ženske? O tem smo razpravljali v družbi in nekateri moški so trdili, da so res lepše in da se druge ženske ne morejo meriti z njimi, čes, zato pa so jih izbrali, ker so bolj privlačne kot druge. Jaz pa sem bila mnenja, da so prav takšne kot druge čedne ženske in da le igra in maskiranje napravijo svoje. Sem imela prav?

Ana Z.

De'no si imela prav. Mnogo je deklet in žensk, ki so lepše kot marsikatera zvezda, pa kaj, ko filmski producenti zanje niti ne vedo. Z veliko ambicije in še več sreče pa en včasih povzpnejo do slave skoro povprečne ženske. In tu stopi v akcijo vrsta pripomočkov, ki spremenijo obraz, telo in tudi značaj. Ne smemo pa pozabiti na Rito Haywood, Avo Gardner in nekatere druge, ki bodo še dolgo izraziti primeri ženske lepote.

MARTINA

Razgovor s Tonetom Kraljem

(Nadaljevanje z 9. strani)

Z žrtvami stavb zadnje vojne se je izvečine postopalo prav vandalsko, ker ni bilo nikogar, ki bi se postavil ropanju predmetov v bran. V zadnjem času se je izboljšalo v toliko, da so bolj vredne stavbe prešle pod trdno upravo muzejev, kar pa še ni garancija za repariranje, ampak zgolj za rešitev obstoječega stanja, ker je skoro vse obesheno na rame lastniku, ki tega izvečine ne zmore.

V kakšnem stadiju je danes Vaše necerkveno slikanje?

V kolikor je moje umetniško udejstvovanje del celotnih okoliščin, se z javnim delom ne morem ravno pohvaliti, ker je to pretežno breme za posameznika. Med starejšimi kolegi se je ustvaril nekakšna akumulacija brez ozira na ostale, mogoče celo enakih kvalitete, ki so postali po nujnosti razmer pravi proletarci, medtem ko se pretirano favorizira mladino, ki se vsakoletno najmanj po algebrični lestvici producira z vsemi pravicami do življenja. Ker praktično ne maram biti konjunkturist, je logična posledica zaprtost vase, v kateri si moram graditi sam brez vsake družbene pomoči najnujnejše potrebo v umetnostnem in družbenem smislu. Sem spada poleg drugega ustvarjanja tudi plasiranje mojega dela v javnosti preko razstav, galerij itd.

Kako gledate na abstraktno umetnost? Se vam zdi, da gre razvoj evropskega in svetovnega slikanja v tej smeri, ali se usmerja spet v figurativno slikarstvo?

Težko je prerokovati. Vsekakor se bo moralo sčasom oddvojiti zrno od plevla, katerega je po mojem mnenju v obilici, ker skuša vsak sebe uveljaviti z čimvečjo duhovitostjo in spretnostjo, ki ni vedno ne umetniško vsebinska, ne likovno logično grajena.

Kako gledate na Picassa in na Chagalla?

Med moderno predstavljata oba, Picasso in Chagal, neko očetovstvo, čeprav sta oba le očima. Uspeh, katerega sta oba dosegla po slični liniji, zavisi mnogo od ambienta. Imela ta oba srečo na umetniški borzi oziroma med borzijanci z umetninami, eden preko ekspresije in po absolutnem tovrstnem prodoru preko kubizma in osebnih muk, drugi od ekspresionizma do formalno prefinjenega primitivizma. Koliko se je napravilo malih in velikih pregreh na njun račun in se jih še bo, je težko predvideti, čeprav niso storjene vedno v taki osebnostni potenci, kot jo onadva predstavljata. Dosegljivi zgledi pač vlečejo.

Kaj bi kot slovenski umetnik še radi povedali našim bravcem?

So razlogi, da o nekaterih podrobnostih mojega delovanja na Primorskem še ne morem govoriti. Ko zaključim svoj opus, bom tudi o tem jasno in brez obzirov govoril. Eno je jasno, da sem moral pod silo razmer pri vsem tem delu zadrževati likovno izražanje na mejah, ki so bile in so tudi danes dostopne širšim slojem, katerim je bilo vse to namenjeno in v likovni obliki, ki naj bi bila v korist gibanju, v katerem je delo nastajalo. Zelen bi le, da to ogromno delo, nagradeno vzdolž cele meje, ne bi ostalo brez koristi tistim, katerim je bilo dano, in namenu, kateremu je bilo določeno.

M. M.

ŽENA IN DOM

Moda za vas

Naše telo vedno izloča znoj, a v zmerni obliki in znojenja zato niti ne opazimo, ker hitro izhlapi. S to funkcijo namreč naše telo ureja svojo toploto in množino tekočine v telesu. Znojenje ni enako so vsem telesu; močnejše je pod pazduho, na dlaneh, po podplatih, na čelu, ob nosu, na bradi, na vratu in okrog spolovil. O bolezenskih vzrokih prekomernega znojenja tu sedaj ne bomo razpravljali. Ogledale si bomo ta problem s kozmetičnega vidika ter skušale odpraviti to nevšečnost, ki moti nas same in našo okolico. Posebno sedaj, ko je zelo vroče in soparno, se hitro in močno znojimo, poleg tega veliko več pijemo in tudi to povzroča znatno povečanje znojenja. Na dlaneh voda lahko hitro hlapi in nam zato ne smrdijo. Drugače pa je pri znojenju pod pazduho in pri znojenju nog, ker smo obute in oblečene ter znoj prepoji blago, ne izhlapeva, in ker telo izloča prav na teh predelih tudi določene snovi, ki dajo znoju duh, ta duh ostaja v obleki.

Znojenje lahko delno omeji s kozmetičnimi preparati, ki ne škodujejo koži, a njihovo delovanje seveda traja le nekaj časa. Tu vam lahko svetujem tekočino KIT, ki dezodorira in omeji znojenje: za 12 ur šibkejši preparat, za 24 ur močnejši. Seveda vsa ta sredstva lahko uporabljamo le, ko smo kožo dobro očistile in posušile, kajti stroga osebna higiena je najvažnejša stvar. Posebno tiste dele kože, ki se močno potijo, moramo redno umivati s toplo vodo in z milom, nato pa še splakniti s hladno vodo. Ako se nam potijo noge, si jih po vsaki kopeli splaknemo v hladni vodi, kateri smo dodale dve žlici kisa, ali pa si jih otremo z limonovim sokom, kajti tako bo koža izgubila neprijeten duh.

Za močnejše oblike znojenja je potrebno, da si vsa mesta, potem ko smo jih dobro posušile, namažemo z alkoholom, v katerem smo raztopile salicilno kislino (1 gram na sto gramov alkohola) in formalin (4 gr na 100). Paziti moramo tudi, da obuvamo ni gumijasto, ampak zračno in udobno.

Znojenje dlani lahko omilimo enako kot znojenje nog: z uporabo formalinovega alkohola zvečer, zjutraj pa z nekaj kapljicami limonovega soka in nato s kolonjsko vodo.

367. Koča je bila kakih dve sto milj severozahodno od Grey Loona in Jim je opazil, da se Baree sedaj ozira proti jugozahodu. Prvi znaki bližajoče se pomladi so v Bareeju zbudili veliko hrepenenje po starem domu. V sanjah je spet srečaval Nepeeso in nežno cvilil. Jim ga je začuden opazoval in se trudil, da bi uganil njegovo skrivnost.

369. Vse do junija sta Jim in Baree ostala v kolibi. Ko so se začeli razcvetati prvi cvetovi, se je Jim Carvel pripravljal na pot. Baree ga je nemirno opazoval in gledal proti jugozahodu. Jim ga je potolažil: »Spremenil sem svoje načrte, prijateljček. Skupaj bova odpotovala.« Z roko je pokazal na jug: »Pojdiva torej nazaj!«

371. S kompasom je preverjal smer, v katero je hitel pes. Bil je jugozahod. Tretjega dne je nalašč obrnil korake proti zahodu. Takoj je opazil spremembo v Bareejevem obnašanju. Sprva je stopa' za njim nemirno, potem žalostno. Opoldne se je Jim spet obrnil naravnost na jugozahod. Baree je veselo stekel naprej in ga daleč prehitel.

368. V aprilu je Jim Carvel povezal krzna in se namenil na postajo Lac la Biche. Baree ga je spremljal pol poti. Nekoga večera se je vrnil nazaj h koči. Jim je sam nadaljeval pot in dobro prodal krzna. Na povratku ga je vznemirjala misel na Bareeja. Ga čaka doma ali je pobegnil? Baree ga je čakal na pragu in Jim ga je od veselja objel.

370. Čudno razpoloženje je prevzemalo Jima na tej poti. Ni bil praznoveren, nikoli ni verjel v vraže, in vendar je čutil v Bareejevi želji po vrnitvi nekaj skrivnostnega. Vedel je, da se hoče Baree vrniti na čisto določen kraj. Ta želja je začela vedno bolj vzbujati njegovo razvednost in brez premislekov je prepustil Bareeju vodstvo.

372. Odtlej je Carvel poslušno hodil za Bareejem. Že je mislil, da ga pes vodi v Lac Bain. Toda Baree je stopal mimo McTaggartovih pasti, ne da bi se zaustavil. Tekel je tako hitro, da je včasih Jimu izginil izpred oči. Hitel je naravnost na jug in nestrpno cvilil, če je Jim hodil prepočasi. Slutil je bližino doma, bližino Nepeese.